

MERAK ETMENİN KIYISINDA

“Poiesis, Sympoiesis ve Ecoipoiesis”

Sally Atkins

Özet çeviri: Expressive Arts Institute Istanbul 2021 (Yazarın izniyle çevirilmiştir. İzinsiz kopyalanamaz. Eğitim amaçlı paylaşılmıştır.)

Orjinal Metin: POIESIS - A Journal of the Arts & Communication, Volume 17, 2020. EGS PRESS. Tüm hakları saklıdır.

https://www.expressivearts.egs.edu/_files/ugd/1cdedo_82fab2afd9094b5aa2657ce17ea0c81f.p df?index=true

Stephen K. Levine’in poiesis ile ilgili fikirlerini ilk duyduğumda ve okuduğumda (1997), ilk defa bu dünyada bilişin ve var olmanın bir yolu hakkındaki derin bir gerçeklik olarak deneyimlediğim o şey neyse ona en sonunda bir isim koyabildiğimi düşündüm. Levine, bu kavramı ve alanımız açısından esas önemini, uzun yıllardır ve son olarak da “Philosophy of Expressive Arts Therapy: Poiesis and the Therapeutic Imagination” (2019) adlı eserinde derinleştirmiş ve detaylandırmıştır. Yaratarak, dünyada bize verilenlere karşılık olarak şekil alarak bilme şeklindeki bu temel insan faaliyeti, dışavurumcu sanat ve yaşama dair anlayışım açısından temel fikir olmaya devam ediyor.

“Sympoiesis” terimiyle ilk kez filozof Donna Haraway’in “Staying With the Trouble: Making Kin in the Chthulucene” (2018) adlı eserinde denk gelmişim. Haraway, sympoiesis terimini, yaratıcı sürecin gerçekliğini bireysel olmaktan ziyade, dünyadaki diğer organizmalarla birlikte düşünme, olma, yaratma haliyle toplumsal olarak açıklarken kullanıyor. Bu dünyadaki tüm canlıların arasındaki ilişkiden bahsetmenin başka bir yoludur. Haraway, sympoiesis farkındalığının ve pratiğinin hayatta kalmamız için gerekli olduğu varsayıyor ve aslında halihazırda yaşadığımız zaman bu fikrin bir ahlaki zorunluluk olduğunu ortaya koyuyor. Sympoiesis, bu zarar görmüş gezegende birlikte yaşama, yaratma ve ölme zahmetine katlanmamız için gerekiyor.

Ecoipoiesis: POIESIS dergisinin XI. Cildinde “Dünyayı Düşleme” (2009) teması yer alıyordu. Bu tema ben dahil pek çok yazarı dünya, vücudumuz, doğa, ekoloji ve düşünme şeklimiz hakkında daha geniş düşünmeye teşvik ederek bizleri dünyadaki

sürekli ekopoietik sistemin bir parçası olarak kendimizi nasıl yeniden tasarlayabileceğimizi ve dünyada nasıl daha zarif bir şekilde yürüyebileceğimizi düşünmeye itti. Bu başlıklarla ilgili dersler, yazılar ve tartışmalardan ve bir o kadar da kendi kişisel deneyimimden ve geçmişimden hareketle, dünyaya estetik bir yanıt geliştirmek şeklinde tanımladığım dışavurumcu sanata doğa odaklı bir yaklaşımla ilgili kendi bakış açımı paylaşma ihtiyacına kapıldım ve bu ifade de bile dilimin dünyadan bir şekilde ayrıştığını idrak ettim (Atkins ve Snyder, 2018).

Toplumdaki Sanatçılar

Toplumda sanatçılarla ilgili karmaşık görüş, mesleki kariyerim boyunca sürekli kafa yorduğum bir unsur olmuştur. Tıpkı ünlü Black Mountain College gibi, EGS'nin de sanat merkezli akademik camianın tarihindeki en yenilikçi ve şaşırtıcı deneylerden biri olduğunu düşünüyorum (Atkins, 2017).

Paolo Knill, EGS'nin öncelikli bir öğrenme topluluğu olduğunu söylüyor. Böyle bir toplulukta, ortak çalışmalar birlikte farklılıklara sahip olabilir ve bizim ortak çalışmamız sanatın merkezdeki konumuna dayanıyor (Knill, 2004). EGS'de, ideoloji, disiplin ve kültür farklılıklarının ötesine geçen, vücut bulmuş ve duyumsal bir deneyime dayanan ortak bir amaç ve takdir duygusuna sahip olduğumuzu keşfettim.

Sorgulama Olarak Sanat Yapmak

Son yıllarda dışavurumcu sanat eserlerinin benim açımdan heyecan verici yönlerinden biri, resmi bir araştırma metodolojisi kategorisi olarak sanat temelli araştırmaya verilen önem oldu (ör. Knowles ve Cole, 2008; McNiff, 2013; Leavy, 2018).

Varoluş, Süreç ve Bir Merak Duygusu Geliştirmek

Herbert Eberhart ile birlikte “Presence and Process in Expressive Arts Work” (2014) kitabını yayınladığımızda, önsözü yazan Paolo Knill'in tavsiyesiyle, alt başlık olarak “Merak Etmenin Kıyısında” ifadesini tercih ettik. Bu tema dışavurumcu sanattaki çalışmamızın gerçekten neyle ilgili olduğunu düşünürken büyük öneme sahip bir görüşü yansıtıyor. Kişisel varoluşu pratiğe dökmek ve devam eden gelişme sürecine saygı göstermek, bizi merak etmenin kıyısına götürebilir.

Başta güzellik deneyimimiz olmak üzere, bu dünyayla ilgili deneyimimizi yanıt verme kapasitesi, estetik yanıt ve sorumluluktan bahsederken anlatmak istediğimiz şeydir. Nefesimizi kesen, bize hayat veren güzelliğe dair görüşümüz budur. Derslerimizin her birinde, her bir farklı öğretim yöntemimizde, estetik yanıtlama kapasitesini, deneyimleme kapasitesini ve bu zorlu dönemde bile içimizdeki yanıt verme merakını geliştireyoruz.

Özet

Filozof Mark Nepo, "Drinking from the River of Light: The Life of Expression" (2019) adlı eserinde, tüm sanatların amacının "hayatı gerçeğe dönüştürmek" (sy. 9), görünüm, ünvan veya yaptığımız iş gibi yüzeydeki belirteçlerin ötesinde kim olduğumuzu bilmek ve dünyadaki tüm diğer canlılarla ilişkimizde kendimizi deneyimlemek olduğunu söylüyor. EGS'deki çalışmalarımızın tamamında hayatlarımızı gerçeğe dönüştürdüğümüze inanıyorum.

KAYNAKÇA

Atkins, S., & Snyder, M. (2018). Nature-based Expressive Arts Therapy: Integrating the Expressive Arts and Ecotherapy. Philadelphia, PA: Jessica Kingsley Publishers.

Atkins, S. (2017). Artists in Community: The Black Mountain College and the White Mountain Graduate School. In E.G. Levine and S.K. Levine (Eds.). New Developments in Expressive Arts Therapy: The Play of Poiesis. London & Philadelphia: Jessica Kingsley.

Atkins, S. In McNiz, S. (Ed.). (2013). Art as Research. Opportunities and Challenges. Chicago, IL: Intellect.

Eberhart, H. & Atkins, S. (2014). Presence and Process in Expressive Arts Work: At the Edge of Wonder. Philadelphia, PA: Jessica Kingsley Publishers.

Eberhart, J. & Knill, P.J. (2009). Losungskunst: Lehrbuch der kunst und ressourcenorientierten arbeit. Gottingen: Vandenhoeck & Ruprecht.

Haraway D. J. (2016). Staying With the Trouble: Making Kin in the Cthulucene. Durham, NC: Duke University Press.

Knill, P. (2004). Personal communication.

Knowles, J. G., & Cole, A. L. (2008). Handbook of the Arts in Qualitative Research. Los Angeles, CA: Sage Publications.

Leavy, P. (Ed.). (2018). Handbook of Arts-based Research. New York, NY: Guilford.

Levine, E.G. & Levine, S.K. (Eds.) (2017). New Developments in Expressive Arts Therapy: The Play of Poiesis. London & Philadelphia: Jessica Kingsley.

Levine, S. K. (1997). Poiesis: The Language of Psychology and the Speech of the Soul. London & Philadelphia: Jessica Kingsley.

Levine, S.K. (2019). Philosophy of Expressive Arts Therapy: Poiesis and the Therapeutic Imagination. London & Philadelphia: Jessica Kingsley.

Melville, H. (1852). Pierre: or, The Ambiguities, Bk 111, Ch 1. New York: Harper & Brothers. McNiff, S. (1998). Arts-based Research. Philadelphia, PA: Jessica Kingsley. McNiff, S. (Ed.). (2013). Art as Research: Opportunities and Challenges. Chicago, IL: Intellect.

Nepo, M. (2019). Drinking from the River of Light: The Life of Expression. Boulder, CO: Sounds True.

Sally Atkins, Ph.D., is a poet, psychotherapist and licensed psychologist. She is Professor of Expressive Arts at the European Graduate School and Professor Emerita and founding coordinator of the Expressive Arts Program at Appalachian State University. She has been honored for both her teaching and her research, which includes eight books, most recently, Nature-Based Expressive Arts Therapy, co-authored with Melia Snyder (2018) and Poetry in Expressive Arts Therapy, co-authored with Margo Fuchs Knill (Fall, 2020).

